



Länsstyrelsen  
Skåne



# Har du råd att ligga lågt?

Till dig som är fastighetsägare



Översvämning p.g.a kraftig nederbörd är förekommande redan idag och skapar konsekvenser för enskild och för samhället i stort. Klimatförändringarna innebär bl.a. ökad nederbörd och havsnivåhöjning utmed kusterna. Bor du låglänt nära vatten kan det vara bra ha att ha beredskap för att lindra konsekvenserna om vattnet börjar stiga.

## Att tänka på inför ett fastighetsköp

Informera dig om riskerna inför ett fastighetsköp. Om fastigheten tidigare drabbats av problem vid översvämningar, ras, skred eller erosion, eller om ditt hus ligger i ett utsatt läge, är det nödvändigt att du vidtar förebyggande åtgärder.

Vänd dig till kommunen om du har frågor om området där just du bor eller om du vill veta om det finns möjlighet att förebygga skador.

För stora delar av Skåne finns karteringar gjorda som visar på möjliga risker (se länkar på sida 4).

Befintliga karteringar finns för:

- vattendrag
- havsnivåhöjning
- erosion
- dikningsföretag med båtomsråden
- ras och skred

## Den enskildes ansvar

Den enskilde har stort ansvar och skyldighet att själv vidta förebyggande åtgärder för att skydda sin egendom. Läs igenom försäkringsvillkoren för din fastighet så du vet vad som gäller vid t.ex. översvämning, hör av dig till ditt bolag om något är oklart. Som husägare har du alltid det yttersta ansvaret för att skydda och vid behov återställa hus och tomt. Försäkringsbolaget kan också ge förslag på förebyggande åtgärder.

# Kommunens skadeståndsansvar

Kommunen ska inte ta över den enskildes ansvar, men genom rådgivning m.m. underlätta för den enskilde att fullgöra sina skyldigheter.

Det är kommunen som fattar beslut om planer, lov och förhandsbesked och kan riskera skadeståndskyldighet enligt skadeståndslagen. Det krävs då att kommunen vid beslutet gjort sig skyldig till fel eller försummelse. Det krävs också, enligt allmänna preskriptionsregler, att skadeståndsanspråk riktas mot kommunen inom tio år från det att felet eller försummelsen begicks.

Ju mer säkert kunskapsunderlag som finns om nuvarande och framtida vattennivåer, markförhållanden m.m. desto större risk tar kommunen för framtida skadeståndsanspråk om den antar detaljplaner eller

**23 000** skånska bostadshus hotas av stigande havsnivå år 2100.

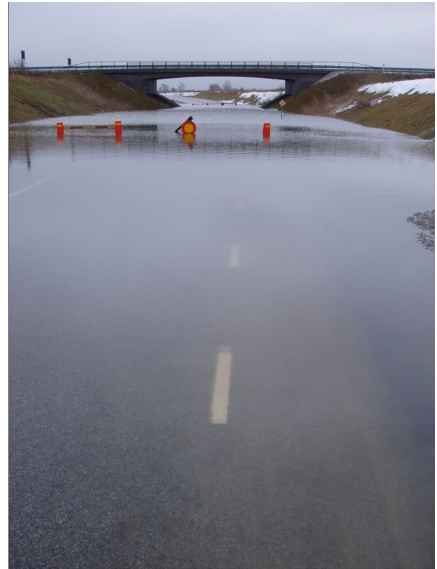


Foto: Göran Ewald

beslutar om lov eller förhandsbesked i strid mot detta underlag.

När detaljplaners genomförandetid har gått ut har kommunen rätt att upphäva ersätta eller ändra planen även om berörd fastighetsägare motsätter sig det. Det innebär att den enskildes rättigheter kan ändras när kommunen väger in nya aspekter.



## Räddningstjänstens ansvar

För att räddningstjänsten ska hjälpa den enskilde vid t.ex. översvämning krävs det att vissa kriterier är uppfyllda:

- Behov av ett snabbt ingripande
- Det hotade intressets vikt
- Kostnaderna för insatsen
- Omständigheterna i övrigt

Det är främst när stor egendomsskada riskeras, eller risk för liv föreligger, som kriterierna för räddningstjänst uppfylls.

När det endast är ett eller några hus som riskerar att få vattenska-

por är det därför inte säkert att räddningstjänsten rycker ut.

På platser där det tidigare förekommit översvämning bör fastighetsägaren vara medveten om vad som kan ske och därmed ha vidtagit åtgärder. Det betyder att du inte kan räkna med att kommunens räddningstjänst gör en insats i dessa fall.

## Statens ansvar

Staten tar i första hand ett ansvar för forskning, samordning och kunskapsförmedling och finansierar inte enskilda åtgärder.



## Åtgärder

Det finns flera sätt att skydda din fastighet från översvämning. Både i förebyggande syfte och i det akuta skedet. Nedan följer några förslag:

- Kontrollera din försäkring
- Skaffa information om tidiga-  
re väderhändelser
- Följ väderleksrapporten
- Ha koll på vattennivån
- Kontrollera att stuprör,  
brunnar och dräneringsrör är  
rensade och i bra skick
- Se till att marken lutar bort  
från huset
- Planera för barriärer
- Skaffa pumpar
- Ha en avstängningsbar golv-  
brunn, backventiler på avlopp,  
pluggar för ledningar till  
tvättställ och vattentätt lock  
över toaletten
- Flytta undan känsliga föremål
- Är det stopp i dagvattenbrun-  
nar, kontakta tekniska kon-  
toret.
- Inför en storm - ta in eller  
surra fast lösa föremål.

# Vill du veta mer?

Kontakta din kommun för att få veta vad som gäller där du bor.

## Länsstyrelsen i Skåne

[www.lansstyrelsen.se/skane](http://www.lansstyrelsen.se/skane)

Anpassning till ett förändrat klimat

Information om dikningsföretag och båtnadsområden

## Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

[www.msb.se](http://www.msb.se)

Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning

Översvämningskarteringar

## Sveriges geotekniska institut (SGI)

[www.swedgeo.se](http://www.swedgeo.se)

Regional kustsamverkan

Kommunvisa erosionskartor för havskusten

## Krisinformation

[www.krisinformation.se](http://www.krisinformation.se)

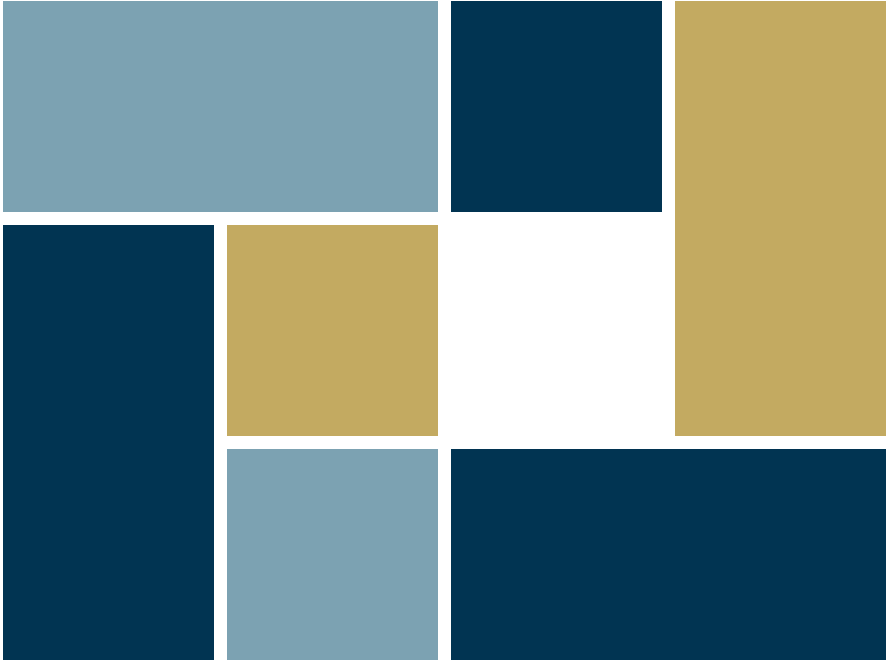
Ditt eget ansvar

## Din säkerhet

[www.dinsakerhet.se](http://www.dinsakerhet.se)

Det här kan hända vid översvämning





Länsstyrelsen  
Skåne

[www.lansstyrelsen.se/skane](http://www.lansstyrelsen.se/skane)